

Statistik 2012

Virksomheden i de regionale samråd og i Abortankenævnet vedrørende sager om svangerskabsafbrydelse, fosterreduktion og sterilisation

---

Indhold

De regionale samråds virksomhed i 2012	2
Svangerskabsafbrydelse efter udløbet af 12. svangerskabsuge.....	2
Ansøgninger om svangerskabsafbrydelse	3
Tilladelser og afslag på ansøgninger om svangerskabsafbrydelse, jf. § 94	3
Begrundelser for tilladelser, jf. § 94, stk. 1, nr. 1-6	5
Ansøgninger om tilladelse til svangerskabsafbrydelse uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver, jf. sundhedsloven § 99	8
Fosterreduktion, jf. § 95	9
Svangerskabsafbrydelse eller fosterreduktion efter anmodning fra værge, jf. § 98, stk. 2	10
Sterilisation.....	11
Abortankenævnets virksomhed i 2012.....	12
Ankesager	12
Ankesager vedrørende svangerskabsafbrydelse	12
Abortankenævnets ændringer af samrådenes afgørelser	13

Abortankenævnet udgiver årligt en statistik over virksomheden i de regionale samråd og i Abortankenævnet vedrørende sager om svangerskabsafbrydelse, fosterreduktion og sterilisation.

I forhold til statistikken for 2011 indeholder statistikken for 2012 bl.a. følgende ændringer:

- Statistikkens oversigtsperiode dækker fra og med 2012 en periode på 5 år mod tidligere 10 år af hensyn til overskuelighed og læsevenlighed.
- To søjlediagrammer side 7, der viser sammenhæng mellem tilladelser til svangerskabsafbrydelse og kvindens alder.

De regionale samråds virksomhed i 2012

Svangerskabsafbrydelse efter udløbet af 12. svangerskabsuge

Sundhedslovens betingelser for svangerskabsafbrydelse:

§ 92. En kvinde kan uden tilladelse få sit svangerskab afbrudt, hvis indgrebet kan foretages inden udløbet af 12. svangerskabsuge og kvinden, efter at reglerne i § 100 er iagttaget, fastholder sit ønske om svangerskabsafbrydelse.

§ 93. Selv om 12. svangerskabsuge er udløbet, kan en kvinde uden særlig tilladelse få sit svangerskab afbrudt, hvis indgrebet er nødvendigt for at afværge fare for hendes liv eller for en alvorlig forringelse af hendes legemlige eller sjælelige helbred og denne fare er udelukkende eller ganske overvejende lægefagligt begrundet.

§ 94. Er 12. svangerskabsuge udløbet, kan en kvinde få tilladelse til svangerskabsafbrydelse, hvis

- 1) svangerskabet, fødslen eller omsorgen for barnet medfører fare for forringelse af kvindens helbred på grund af foreliggende eller truende legemlig eller sjælelig sygdom eller svækkelsestilstand eller som følge af hendes øvrige livsforhold,
- 2) graviditeten skyldes omstændigheder som nævnt i straffelovens § 210 eller §§ 216-224,
- 3) der er fare for, at barnet på grund af arvelige anlæg eller beskadigelse eller sygdom i fostertilstanden vil få en alvorlig legemlig eller sjælelig lidelse,
- 4) kvinden på grund af legemlig eller sjælelig lidelse eller svag begavelse ikke formår at drage omsorg for barnet på forsvarlig måde,
- 5) kvinden på grund af ung alder eller umodenhed ikke for tiden formår at drage omsorg for barnet på forsvarlig måde eller
- 6) svangerskabet, fødslen eller omsorgen for barnet må antages at ville medføre en alvorlig belastning af kvinden, som ikke kan afværges på anden måde, således at det af hensyn til kvinden, til opretholdelsen af hjemmet eller omsorgen for familiens øvrige børn må anses for påkrævet, at svangerskabet afbrydes. Ved afgørelsen tages hensyn til kvindens alder, arbejdsbyrde og personlige forhold i øvrigt samt til familiens boligmæssige, økonomiske og helbredsmæssige forhold.

Stk. 2. Tilladelse til svangerskabsafbrydelse må kun gives, hvis de forhold, der begrunder ansøgningen herom, har en sådan vægt, at det findes berettiget at udsætte kvinden for den forøgede helbredsmæssige risiko, som indgrebet nu indebærer.

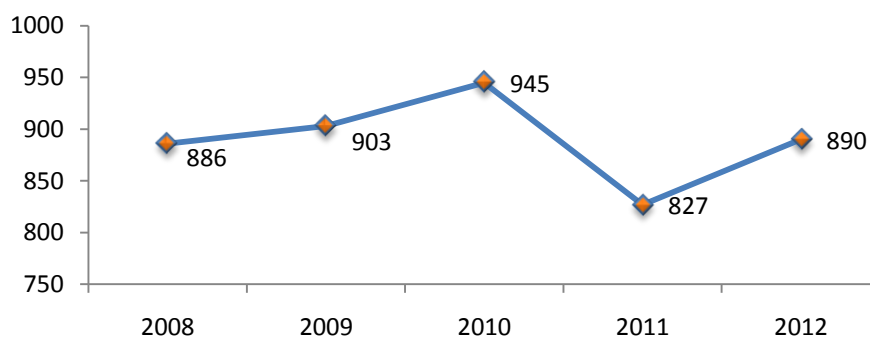
Stk. 3. Må fosteret antages at være levedygtigt, kan tilladelse til svangerskabsafbrydelse kun gives, såfremt de i stk. 1, nr. 3, nævnte omstændigheder med afgørende vægt taler for det.

Ansøgninger om svangerskabsafbrydelse

De regionale samråd modtog i 2012 i alt 890 ansøgninger tilladelse til svangerskabsafbrydelse efter udløbet af 12. svangerskabsuge, jf. § 94 stk. 1, nr. 1-6. Antallet af ansøgninger er steget med 7,6 % i forhold til 2011, hvor der var 827 ansøgninger.

Nedenstående graf viser udviklingen i antallet af ansøgninger i perioden 2008-2012:

a) Antal ansøgninger, 2008-2012

Siden 2005 er der hvert år sket en stigning indtil 2010, som toppede med 945 ansøgninger, og et efterfølgende fald med 827 ansøgninger i 2011.

I 2012 er antallet af ansøgninger steget, så det ligger på niveau med tidligere.

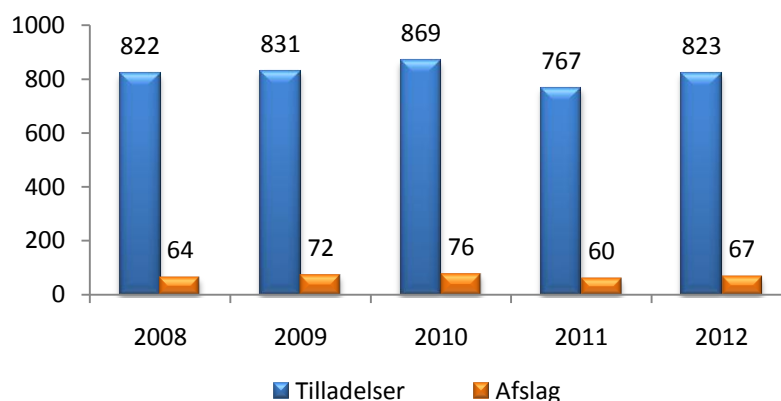
Tilladelser og afslag på ansøgninger om svangerskabsafbrydelse, jf. § 94

Samrådene gav i alt 823 tilladelser og 67 afslag (7,5 %) på ansøgninger om svangerskabsafbrydelse i 2012.

Hertil kommer 6 tilfælde, hvor Abortankenævnet ændrede et afslag fra samrådene til en tilladelse. Det samlede antal tilladelser til svangerskabsafbrydelse i 2012 var således 829.

Fordelt på henholdsvis tilladelser og afslag ser udviklingen således ud:

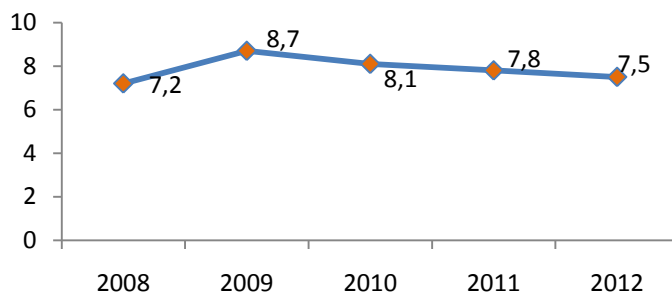
b) Tilladelser og afslag i henhold til § 94, stk. 1, nr. 1-6, 2008-2012

I 2012 var afslagsprocenten hos samrådene i forhold til det samlede antal ansøgninger på 7,5 procent.

Den følgende graf viser udviklingen:

c) Afslag i procent af det samlede antal ansøgninger i henhold til § 94, 2008-2012

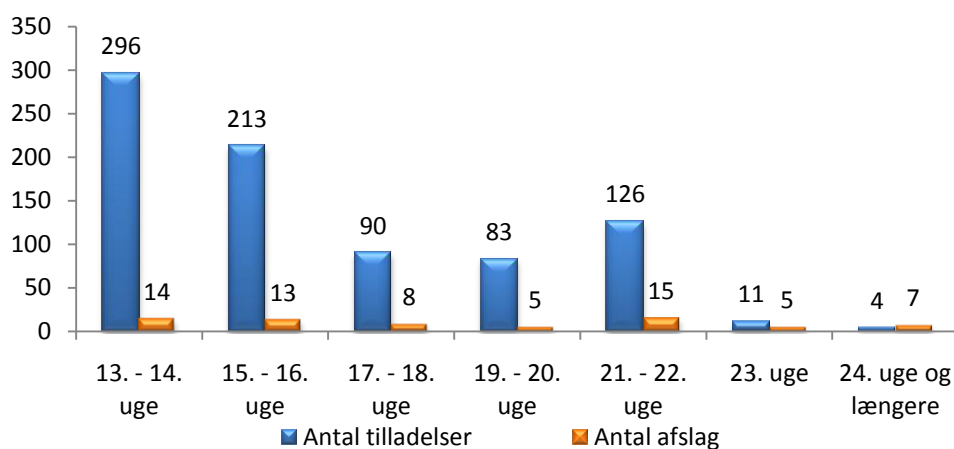

Andelen af ansøgninger, hvor der er givet afslag, har gennem de senere år ligget nogenlunde stabilt med små svingninger.

Af de 823 tilladelser givet i 2012 blev 599 givet inden udløbet af uge 18, hvilket svarer til ca. 73 %.

Følgende viser tilladelser og afslag i 2012 efter graviditetslængden:

d) Tilladelser og afslag i 2012 fordelt på graviditetslængden, jf. § 94

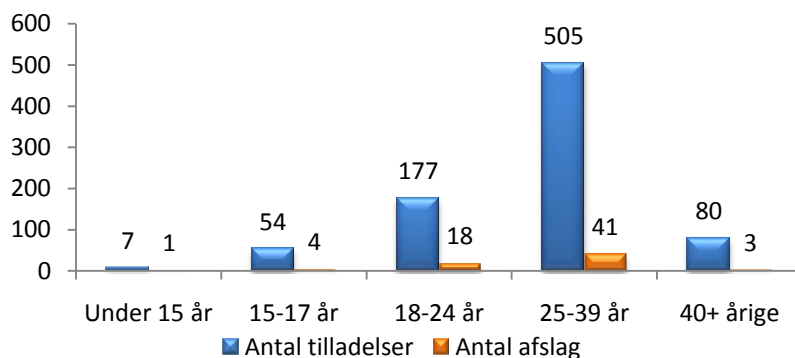
Den følgende tabel viser udviklingen i antallet af tilladelser jf. § 94 fordelt på graviditetslængden:

e) Tilladelser fordelt efter graviditetslængde, 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
13.-14. uge	323	311	333	291	296
15.-16. uge	187	184	230	188	213
17.-18. uge	103	107	74	88	90
19.-20. uge	94	111	96	93	83
21.-22. uge	92	102	126	94	126
23. uge og senere	23	16	10	13	15

Det følgende søjlediagram viser afslag og tilladelser til svangerskabsafbrydelse jf. § 94 fordelt på den gravides alder:

f) Tilladelser og afslag i 2012, jf. § 94, fordelt på den gravides alder

Begrundelser for tilladelser, jf. § 94, stk. 1, nr. 1-6

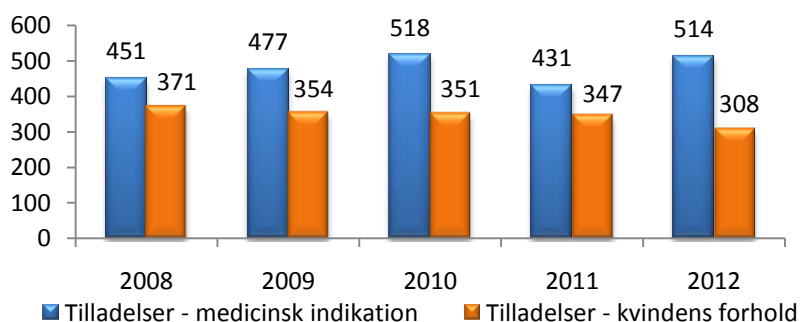
Af de i alt 890 ansøgninger i 2012 var de 526 (59 %) begrundet i faren for, at barnet ville blive født med en alvorlig legemlig eller sjælelig lidelse, jf. § 94, stk. 1 nr. 3. Der blev med denne begrundelse givet 514 tilladelser, svarende til 62,5 % af samrådenes samlede antal tilladelser i 2012, samt 12 afslag. Dette er en stigning i forhold til 2010 og 2011, hvor disse tilladelser udgjorde henholdsvis 60 % og ca. 55 %. I 2011 blev der således givet 431 tilladelser mod 514 i 2012.

Af de 890 ansøgninger i 2012 var de 362 ansøgninger (40,5 %) begrundet i kvindens forhold, jf. § 94, stk. 1, nr. 1-2 og 4-6. Der blev i 2012 givet 308 tilladelser med denne begrundelse, samt 54 afslag. Antallet af tilladelser i 2011 var 336 og i 2010 var det 351. Antallet af tilladelser med begrundelse i kvindens forhold er derfor faldet i 2012.

Der var derudover 2 ansøgninger, hvor der i begrundelsen både indgik medicinske og kvindens forhold. Heraf blev der givet en tilladelse og et afslag.

Udviklingen over en årrække ses af nedenstående søjlediagram:

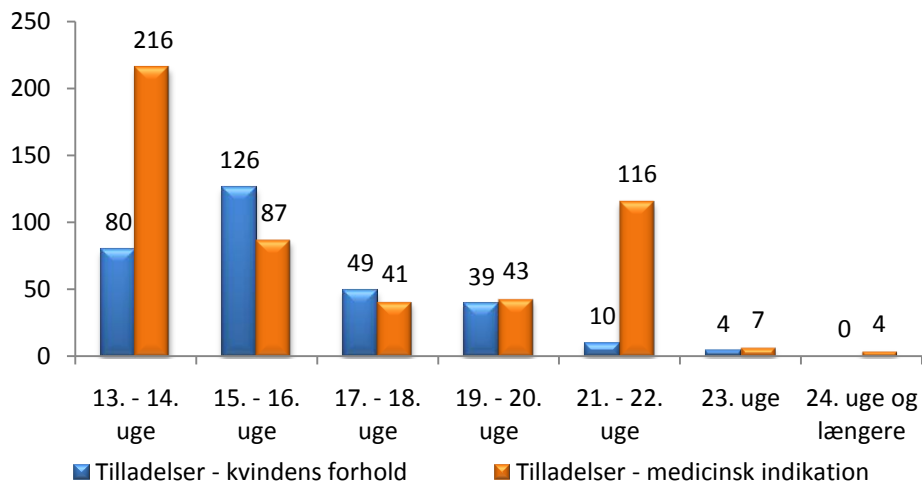
g) Tilladelser efter § 94, stk. 1 nr. 3 (medicinsk indikation) og tilladelser efter § 94, stk. 1, nr. 1-2 og 4-6 (kvindens forhold), 2008-2012

62,5 % af alle tilladelser i 2012 blev givet på grund af faren for, at barnet ville blive født med en alvorlig legemlig eller sjælelig lidelse, jf. § 94, stk. 1, nr. 3. Ca. 37 % af tilladelserne blev givet med begrundelse i kvindens forhold, jf. § 94, stk. 1, nr. 1-2 og 4.

1 tilladelse og 1 afslag blev begrundet i både kvindens forhold og medicinske forhold. Disse fremgår ikke af ovenstående søjlediagram.

h) Tilladelser i 2012, jf. § 94, stk. 1, nr. 3 (medicinsk indikation) og efter § 94, stk. 1, nr. 1-2, og 4-6 (kvindens forhold), fordelt på graviditetslængde

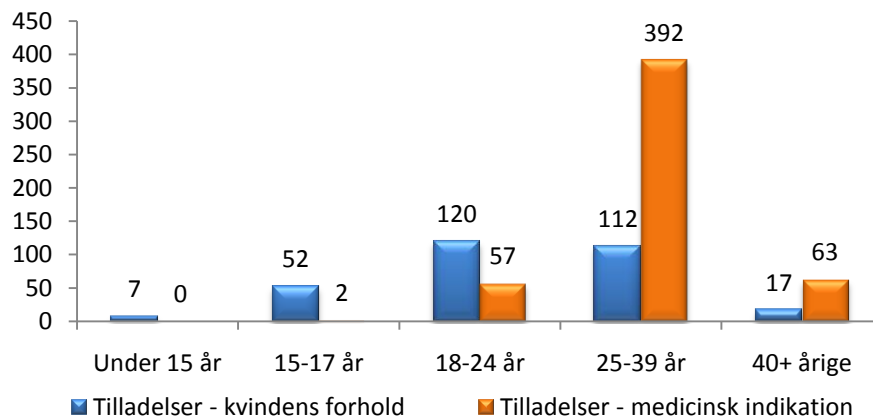

1 tilladelse begrundet i både medicinske og kvindens forhold fremgår ikke af ovenstående søjlediagram.

De fleste tilladelser efter § 94, stk. 1, nr. 3 er givet i ugerne efter den almindelige nakkefoldsscanning i 13. uge og efter misdannelsesscanningen i 18. - 19. uge.

Antallet af tilladelser efter § 94, stk. 1, nr. 1-2 og 4-6 er jævnt faldende efter udløbet af 16. uge. Der stilles større krav til alvoren af de omstændigheder, der kan begrunde en tilladelse efter § 94, stk. 1, nr. 1-2 og 4-6, jo længere fremskreden graviditeten er.

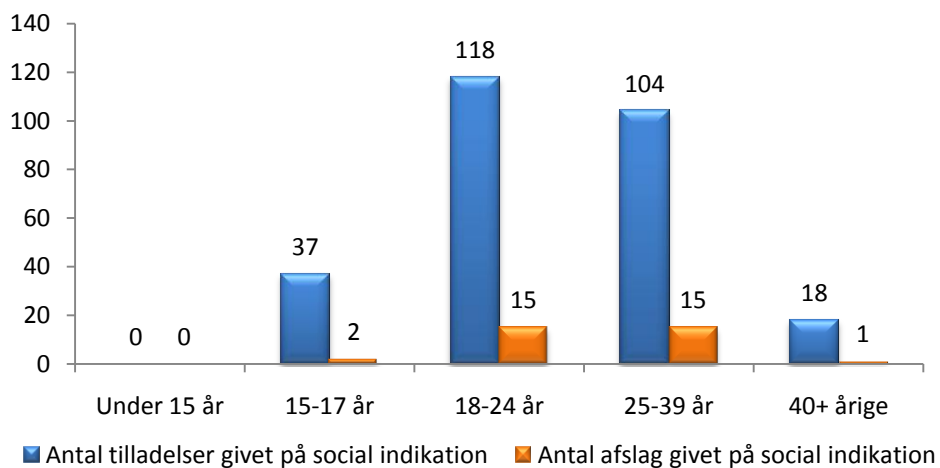
i) Tilladelser efter § 94, stk. 1, nr. 3 (medicinsk indikation) og efter § 94, stk. 1, nr. 1-2 og 4-6 (kvindens forhold), fordelt på den gravides alder

1 tilladelse begrundet i både medicinske og kvindens forhold fremgår ikke af ovenstående søjlediagram.

Nedenstående søjlediagram viser antallet af tilladelser og afslag, hvor § 94, stk. 1, nr. 6 indgår i begrundelsen.

j) Antal tilladelser og afslag, hvor § 94, stk. 1, nr. 6 (social indikation) indgår i begrundelsen, fordelt på den gravides alder

Det samlede antal tilladelser, hvor § 94, stk. 1, nr. 6 er indgået i begrundelsen, er 277.

Ansøgninger om tilladelse til svangerskabsafbrydelse uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver, jf. sundhedsloven § 99

Sundhedslovens regler om fremgangsmåde:

§ 98. Anmodning om svangerskabsafbrydelse eller fosterreduktion skal fremsættes af kvinden selv.

Stk. 2. Er kvinden på grund af sindssygdom, hæmmet psykisk udvikling, alvorligt svækket helbred eller af anden grund ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet, kan samrådet, når omstændighederne taler derfor, tillade svangerskabsafbrydelse eller fosterreduktion efter anmodning fra en særligt beskikket værge. For beskikkelsen af denne værge finder bestemmelsen i værgemålslovens § 50 tilsvarende anvendelse. Samrådets afgørelse kan indbringes for ankenævnet af kvinden eller værgen.

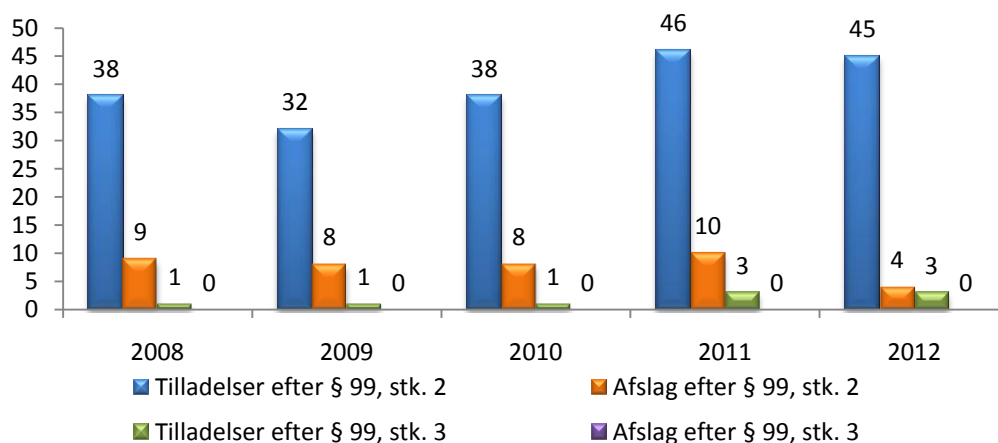
§ 99. Er kvinden under 18 år, og har hun ikke indgået ægteskab, skal forældremyndighedens indehaver samtykke i anmodningen.

Stk. 2. Samrådet kan, når omstændighederne taler derfor, tillade, at samtykke efter stk. 1 ikke indhentes. Samrådets afgørelse kan af kvinden indbringes for ankenævnet.

Stk. 3. Samrådet kan, når omstændighederne taler derfor, tillade svangerskabsafbrydelse eller fosterreduktion, selv om samtykke efter stk. 1 nægtes. Samrådets afgørelse kan indbringes for ankenævnet af kvinden eller forældremyndighedens indehaver.

I 2012 gav samrådene 48 tilladelser og 4 afslag på ansøgninger om tilladelse til svangerskabsafbrydelse, *uden at der blev indhentet samtykke fra forældremyndighedens indehaver*, jf. § 99, stk. 2. Der blev givet 3 tilladelser, *selv om forældremyndighedens indehaver nægtede at give samtykke til kvindens anmodning om svangerskabsafbrydelse*, jf. § 99, stk. 3.

j) Tilladelser og afslag efter § 99 stk. 2 og stk. 3, 2008-2012

Antallet af ansøgninger om tilladelse efter § 99 var i 2012 på 52. Der har de senere år været en lille stigning i antallet af ansøgninger. Antallet af ansøgninger faldt med ca. 12 % i 2012.

Der er fra 2008 – 2012 ikke blevet givet afslag efter § 99, stk. 3, hvor forældremyndighedens indehaver nægtede at samtykke.

Fosterreduktion, jf. § 95

Sundhedslovens betingelser for fosterreduktion:

§ 95. En kvinde, der er gravid med flere fostre, kan uden særlig tilladelse få reduceret antallet af fostre, hvis indgrebet kan foretages inden udløbet af 12. svangerskabsuge og væsentligt formindsker en risiko for, at kvinden spontant vil abortere alle fostre, at et eller flere fostre som følge af for tidlig fødsel ikke vil være levedygtige eller vil få en alvorlig legemlig eller sjælelig lidelse, at der vil opstå fare for kvindens liv, eller at kvindens legemlige eller sjælelige helbred vil blive væsentligt forringet.

Stk. 2. Er 12. svangerskabsuge udløbet, kan en kvinde i de i stk. 1 nævnte tilfælde få tilladelse til fosterreduktion, hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 3. Uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde kan en kvinde få tilladelse til at få reduceret antallet af fostre, hvis der er risiko for, at fosteret på grund af arvelige anlæg eller beskadigelse eller sygdom i fostertilstanden vil få en alvorlig legemlig eller sjælelig lidelse.

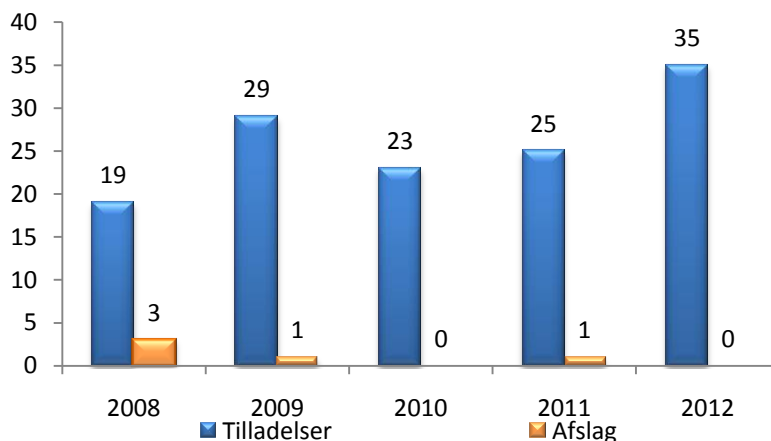
Stk. 4. Må fosteret i de i stk. 2 og 3 nævnte tilfælde antages at være levedygtigt, kan tilladelse til fosterreduktion kun gives, hvis de i stk. 3 nævnte omstændigheder med afgørende vægt taler for det.

§ 96. Selv om 12. svangerskabsuge er udløbet, kan en kvinde uden tilladelse få reduceret antallet af fostre, hvis indgrebet er nødvendigt for at afværge fare for hendes liv eller for en alvorlig forringelse af hendes legemlige eller sjælelige helbred og denne fare udelukkende eller ganske overvejende er lægefagligt begrundet.

Samrådene har i 2012 behandlet 35 ansøgninger om fosterreduktion efter udløbet af 12. svangerskabsuge. Der blev givet 35 tilladelser og ingen afslag.

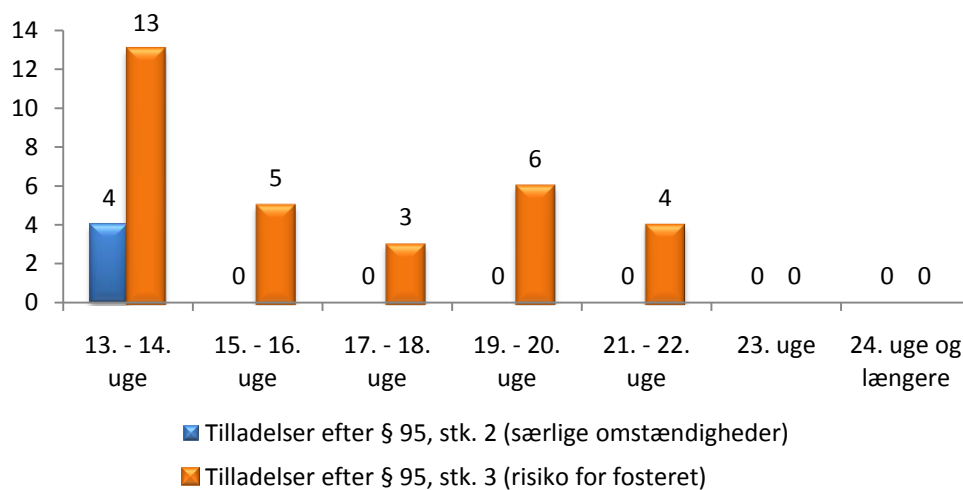
Antallet af sager om fosterreduktion har ligget på omkring 20-30 om året. Nedenstående søjlediagram viser udviklingen:

I) Tilladelser og afslag til fosterreduktion, jf. § 95, 2008-2012

Ansøgningerne fordeler sig med 31 ansøgninger begrundet i fare for, at et eller flere af fostrene ville få en legemlig eller sjælelig lidelse, jf. § 95, stk. 3, og 4 ansøgninger vedrørende formindskelse af risikoen for det eller de tilbageblevne fostre, jf. § 95, stk. 2.

k) Tilladelser til fosterreduktion i 2012 fordelt på graviditetslængde

De fleste tilladelser til fosterreduktion efter § 95, stk. 3, er givet i 13.- 14. uge, i 17.- 18. uge samt i 21. - 22. uge. De fleste tilladelser til fosterreduktion efter § 95, stk. 2, er givet i 15.- 16. uge.

Svangerskabsafbrydelse eller fosterreduktion efter anmodning fra værge, jf. § 98, stk. 2

Sundhedslovens betingelser for svangerskabsafbrydelse og fosterreduktion efter anmodning fra værge:

§ 98. Anmodning om svangerskabsafbrydelse eller fosterreduktion skal fremsættes af kvinden selv.
Stk. 2. Er kvinden på grund af sindssygdom, hæmmet psykisk udvikling, alvorligt svækket helbred eller af anden grund ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet, kan samrådet, når omstændighederne taler derfor, tillade svangerskabsafbrydelse eller fosterreduktion efter anmodning fra en særligt beskikket værge. For beskikkelsen af denne værge finder bestemmelsen i værgemålslovens § 50 tilsvarende anvendelse. Samrådets afgørelse kan indbringes for ankenævnet af kvinden eller værgen.

Samrådene har i 2012 ikke modtaget nogen ansøgninger om tilladelse til svangerskabsafbrydelse eller fosterreduktion fra en særlig beskikket værge.

Sterilisation

Sundhedslovens betingelser for sterilisation:

§ 105. Enhver, der er fyldt 25 år, kan uden tilladelse blive steriliseret.

Stk. 2. Dette gælder dog ikke personer, der er omfattet af bestemmelserne i § 110 og § 111.

§ 106. Selv om en kvinde er under 25 år, kan hun blive steriliseret uden særlig tilladelse, hvis det er nødvendigt at forebygge svangerskab for at afværge fare for hendes liv eller for alvorlig og varig forringelse af hendes legemlige eller sjælelige helbred og denne fare er udelukkende eller ganske overvejende lægefagligt begrundet.

Stk. 2. Hvis betingelserne i stk. 1 er opfyldt, og kvindens ægtefælle eller samlever er under 25 år, kan han i stedet få tilladelse til sterilisation, jf. dog § 107, stk. 3.

§ 107. Er betingelserne i § 105 eller § 106 ikke opfyldt, kan tilladelse til sterilisation gives, hvis

1) der på grund af arvelige anlæg hos ansøgeren eller dennes ægtefælle eller samlever er en sådan fare for, at eventuelle børn vil få en alvorlig legemlig eller sjælelig lidelse, at det må anses for ønskeligt at forebygge fødsler,

2) ansøgeren eller dennes ægtefælle eller samlever på grund af sindssygdom eller anden sjælelig lidelse, svag begavelse, grovere karakterafvigelser eller alvorlig legemlig lidelse er uegnet til at drage omsorg for børn på forsvarlig måde,

3) der af særlige grunde er betydelig fare for, at ansøgeren eller dennes ægtefælle eller samlever ikke kan gennemføre et fremtidigt svangerskab, eller at barnet ikke vil blive levedygtigt eller vil blive født med væsentlige beskadigelser eller

4) de forhold, hvorunder ansøgeren og dennes familie lever, gør det påkrævet at undgå barnefødsel. Ved afgørelsen tages hensyn til familiens helbredsmæssige, bolig-mæssige og økonomiske forhold samt antallet af hjemmeværende børn og til, om det må forventes, at flere børn vil medføre en væsentlig belastning af forholdene gennem forringelse af ansøgerens helbredstilstand, betydelig forøgelse af dennes arbejdsbyrde eller på anden måde.

Stk. 2. Ved afgørelsen af, om sterilisation kan tillades, skal der lægges særlig vægt på, om de forhold, der begrunder sterilisationen, kan antages at være af varig karakter, og om der er rimelig udsigt til, at forebyggelse af svangerskab kan opnås på anden måde.

Stk. 3. Sterilisation af personer under 18 år må ikke tillades, medmindre ganske særlige forhold taler derfor.

Samrådene har i 2012 modtaget 35 ansøgninger om tilladelse til sterilisation efter sundhedsloven.

Samrådene gav 26 tilladelser til sterilisation og 9 afslag på tilladelse til sterilisation.

Abortankenævnets virksomhed i 2012

Ankesager

Abortankenævnet har i 2012 modtaget 53 ankesager over samrådenes afslag på tilladelser til svangerskabsafbrydelse, fosterreduktion og sterilisation.

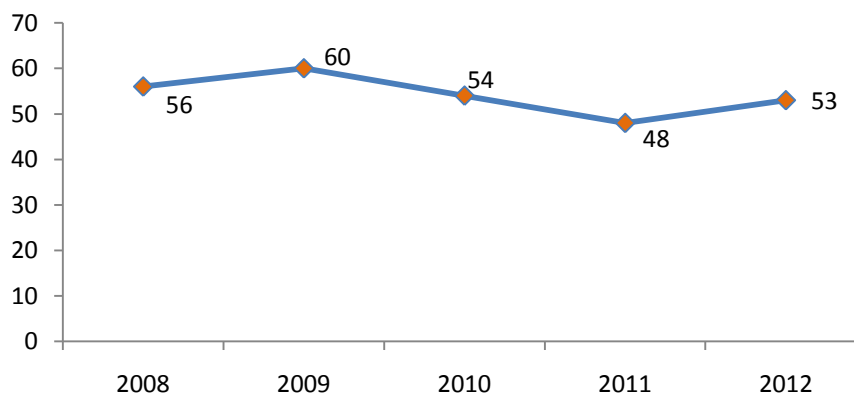
Sagerne fordeler sig således:

- 47 ankesager om afslag på tilladelse til svangerskabsafbrydelse, jf. § 94.¹
- 1 ankesag om afslag på tilladelse til svangerskabsafbrydelse uden forældresamtykke, jf. § 99
- 5 ankesager om afslag på tilladelse til sterilisation, jf. § 106, stk. 2 og § 107.

Fra 2011 til 2012 er antallet af ankesager steget med ca. 10 % fra 48 i 2011 til 53 i 2012.

Den følgende graf viser udviklingen 2008-2012:

2a) Antal indbragte sager for Abortankenævnet i perioden 2008-2012

Ankesager vedrørende svangerskabsafbrydelse

Abortankenævnet har i 2012 behandlet 47 sager om tilladelse til svangerskabsafbrydelse efter 12. uge, jf. § 94, stk. 1, nr. 1-6, og 1 sag om tilladelse til svangerskabsafbrydelse uden at indhente samtykke fra forældremyndighedsindehaver, jf. § 99, stk. 2

I 41 (87 %) af sagerne efter § 94 stadfæstede Ankenævnet samrådenes afgørelser. I 6 sager (13 %) ændrede ankenævnet samrådenes afslag til en tilladelse.

Abortankenævnet har i 2012 behandlet en sag om afslag til svangerskabsafbrydelse uden indhentelse af forældremyndighedsindehavers samtykke, jf. § 99, stk. 2. Ankenævnet stadfæstede samrådets afgørelse og gav ikke tilladelse til svangerskabsafbrydelse.

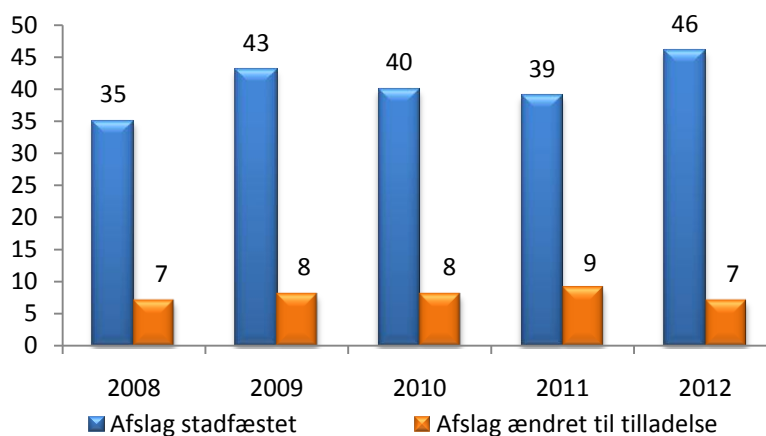
¹ Udover de 47 ankesager er 1 sag trukket tilbage, før Abortankenævnet har nået at behandle sagen. 1 sag er ikke behandlet, da kvinden aborterede før ankenævnet behandlede sagen. Begge sager indgår ikke i statistikken. 1 sag blev genoptaget og herefter ændret. Sagen fremgår kun 1 gang af data.

Abortankenævnets ændringer af samrådenes afgørelser

Af de 53 ankesager indbragt for Abortankenævnet i 2012 stadfæstede ankenævnet 46 af samrådenes afgørelser om afslag på tilladelse. Ankenævnet ændrede 6 af samrådenes afslag på tilladelse til svangerskabsafbrydelse, jf. § 94, og 1 afslag på tilladelse til sterilisation, jf. § 107, til tilladelse.

Det følgende søjlediagram viser udviklingen:

2b) Antal stadfæstede eller ændrede afgørelser i ankenævnet, 2008-2012

I 2012 har Abortankenævnet i ca. 13 procent af ankesagerne ændret samrådenes afslag til en tilladelse. Dette er lavere end i 2011, hvor ankenævnet ændrede ca. 19 procent af ankesagerne.

Den følgende graf viser udviklingen:

2c) Abortankenævnets ændringer af samrådenes afgørelser i procent, 2008-2012

